

Designing a Perceived Risk Model for Buyers of Unknown Brand Products on Instagram Social Network: Based on the Grounded Theory

Salman Eivazinezhad¹, Mohsen Akbari*²

Abstract

Due to the increasing penetration of the Internet and also the expansion and promotion of social networks in Iran, its use has found different aspects. The Present study explained the perceived risk phenomenon of unconventional brands on Instagram for clothing products. The method of the present study was based on grounded theory- the first generation, which after confirming the validity of the research through validation; the coding process was performed in three stages. 16 people who had a history of buying through Instagram were surveyed using semi-structured interviews. The results showed that in the causal factors section, three themes of buyer-related factors, vendor-related factors, and platform-related factors were identified. In the intervening factors section, three themes of factors related to price, product, and promotion were extracted. The context factors section was categorized into 5 sections, and finally, research strategies were extracted in three levels: technical, sales and marketing, and customer relationship management. The finding of the research suggested that these strategies have many positive and negative consequences in the short and long term, the implementation of which depends on the infrastructure and macro issues of the country.

Keywords: Perceived risk, Unconventional brands, Instagram, Clothing.

1.PhD student in Business Management - Shahid Beheshti University.

S_eivazinezhad@sbu.ac.ir

2.Correcting Author: Associate Professor, University of Guilan, e-mail:
m.akbari@guilan.ac.ir

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۲/۲۱

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۴/۱۶

و سایت: <http://bmr.alzahra.ac.ir>

طراحی مدل ریسک ادراک شده خریداران کالاهای برنز غیرمعروف در شبکه اجتماعی اینستاگرام: مبتنی بر نظریه داده بنیاد^۱

سلمان عیوضی نژاد^۲، محسن اکبری^{۳*}

چکیده

با توجه به تفویض اینترنت و به واسطه آن گسترش و ترویج فضای مجازی در کشور، استفاده از آن به عنوان یک راه ارتباطی قوی برای فروش در حال ترویج است. از طرفی هم یکی از عناصر مهم در پذیرش ادراک مشتریان، تصویر ذهنی مثبت از برنز در ترد مصرف کنندگان می‌باشد. از این رو چالش اساسی در فضای اینترنتی برای محصولاتی با برندهای نامتعارف است. در پژوهش حاضر به دنبال تبیین پدیده ریسک ادراک شده برندهای نامتعارف در فضای اینستاگرام و به طور خاص برای محصولات پوشاش است. روش پژوهش حاضر مبتنی بر رویکرد داده بیاند نوع اول بود که پس از تائید اعتیاب پژوهش، فرایند کدگذاری در سه مرحله انجام شد. ۱۶ نفر از افرادی که دارای یک صفحه اختصاصی فروش محصولات پوشاش در اینستاگرام بوده و دارای بیش از ده هزار دنبال کننده باشند با استفاده از مصاحبه نیمه ساختاریافته موربد بر سی قرار گرفتند. نتایج پژوهش نشان داد که در بخش عوامل علی سه مضمون عوامل مرتبط با خریدار، عوامل مرتبط با فروشنده و عوامل مرتبط با پلتفرم شنا سایی شد. در بخش عوامل مداخله‌گر سه مضمون عوامل مرتبط باقیمت، محصول و ترفع استخراج شد. عوامل زمینه‌ای هم در ۵ بخش دسته‌بندی شدند که نهایتاً راهبردهای پژوهش در سه سطح فنی، فروش و بازاریابی و مدیریت ارتباط با مشتری استخراج شدند. خروجی پژوهش نشان داد که این راهبردهای دارای عواقب مثبت و منفی زیادی در کوتاه مدت و بلند مدت بوده که اجرای آن درگرو مسائل زیرساختی و کلان کشور است.

واژگان کلیدی: برنز سازمانی، زمینه‌های علی، زمینه‌های مداخله‌ای، شرایط فیزیکی سازمان.

۱. شناسه دیجیتال: 10.22051/BMR.2021.35430.2123

۲. دانشجوی دکتری، مدیریت بازرگانی - سیاست‌گذاری بازرگانی - دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه شهری بهشتی، تهران، ایران.

۳. eyvazinezhad@sbu.ac.ir

نویسنده مسئول: دانشیار، مدیریت بازرگانی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه گیلان، رشت، ایران.

۱- مقدمه

در سایه خلق ارزش برنده محصولات اینترنتی خرید آنلاین شکل خواهد گرفت. نتایج پژوهش‌های انجام‌گرفته حاکی از آن است که وقتی مشتریان کالاهای را به صورت اینترنتی خریداری می‌نمایند ارزش خرید را بهتر در کمی کنند و در هنگام خرید اینترنتی نسبت به خرید سنتی حساس‌تر می‌شوند (هالت و همکاران^۱، ۲۰۱۸). برای محصولاتی با برندهای مشهور خرید آنلاین نسبت به برندهای غیر معروف آسان‌تر است. از طرفی تجارت الکترونیک خرید را متحول کرده است. بازار گانان آنلاین از هزینه‌های پایین ورود به تجارت پهنه‌مند می‌شوند و مصرف کنندگان بدون توجه به موقعیت مکانی خود، به کاتالوگ‌های عظیم محصولات دسترسی دارند (موریست، ۲۰۲۰).

تجارت الکترونیکی به ابزار حیاتی در انجام کسب‌وکار تبدیل شده است و با فرصت‌هایی که ارائه می‌کند به نظر می‌رسد هیچ برگشت به عقبی به شکل‌های سنتی کسب‌وکار وجود ندارد (میلار^۲ و همکاران، ۲۰۱۸) تبلیغات، با گذر زمان تغییرات زیادی داشته و مناسب با پیشرفت‌های هر دوره، ویژگی‌های خاص خود را دارا بوده است. امروزه با پیشرفت در عرصه‌ی فناوری‌های ارتباطی و اطلاعاتی، شاهد به وجود آمدن شکل‌های جدیدی از تبلیغات بوده که طیف متنوعی از اشکال گوناگون تبلیغات، از تبلیغات در شبکه‌ی جهانی اینترنت گرفته تا تبلیغات از طریق گوشی‌های تلفن همراه و تبلیغات پاسخ - مستقیم را شامل می‌شود (اواشیتا^۳، ۲۰۱۹). رشد خرید از خانه و روندهای فناورانه جدید، در حال گشودن درهایی به روی بازاریابی الکترونیکی می‌باشند و راه‌های جدیدی را برای تأثیرگذاری و

1. Hult et al

2. Moriset

3. Miller

4. Iwashita

خدمت به مشتریان و عده می‌دهند. تقریباً تمامی محصولات/خدمات را می‌توان با استفاده از خرید الکترونیکی، با سرعت زیاد، به راحتی و از خانه خریداری کرد. به طور کلی بر اساس پیش‌بینی‌ها، انواع مختلفی از روش‌های خرید خانگی در حال رشد هستند، اگرچه برخی از این روش‌ها مانند فروش پستی یا فروش از طریق کاتالوگ در حالت رکود باقی‌مانده و حتی در حال سقوط هستند؛ ولی روش‌های دیگر مانند خرید از طریق تلویزیون کابلی، اینترنت و موبایل سریع‌تر از پیش‌بینی‌ها رشد می‌کنند به‌طوری که طبق پیش‌بینی‌ها در سال ۲۰۲۱ حدود ۱۴ درصد از خرید جهانی از طریق آنلاین خواهد گرفت (مافه و بلاس^۱، ۲۰۰۸). درواقع آمارها نشان از افزایش روزافزون تعداد کاربران و افزایش تمایل به خرید اینترنتی کالا دارد، اینترنت دارد. با وجود اینکه مشتری تمایل زیاد به خرید اینترنتی کالا دارد، اما در مورد ارائه اطلاعات شخصی خود که در کارت اعتباری با بانکی وی موجود است تردید دارد و ممکن است این عدم اعتماد منجر به این شود که خریدی انجام ندهد (سلیک^۲، ۲۰۱۹). وانگ و همکاران^۳ (۲۰۰۷) معتقد بودند که نهادینه شدن تغییر الگوی خرید و پذیرش فناوری نو در عرصه تجارت، بیش از هر چیزی، در وهله اول نیازمند ایجاد اعتماد در کاربران و حسن امنیت و اطمینان در آنان است. درواقع عدم امنیت تراکنش در محیط خرید آنلاین، کلاهبرداری در اینترنت با عدم حضور یک مخاطب شخصی و عدم امکان ارزیابی فیزیکی محصول منجر به افزایش اضطراب در میان مشتریان الکترونیکی می‌شود (ناکار و گاندوتر^۴، ۲۰۱۷؛ بنابراین، شرکت‌ها باید به فکر راهکارهایی جهت کاهش اضطراب و افزایش اعتماد مشتریان باشند.

1 Mafé & Blas

2. Celik

3. Wang et al

4. Nakara and Gandotra

پالاب^۱ (۱۹۹۶) اظهار می‌کند که با وجود رشد قابل توجه و چشم‌انداز خوش‌بینانه برای رشد خرید آنلاین در آینده، جنبه‌های منفی مرتبط با این روش متفاوت خرید نیز بیشتر خود را نشان می‌دهد. مصرف کنندگان در مورد خرید یک محصول از فروشنده‌گان «بی‌نام‌نوشان» بدون آزمایش فیزیکی محصولات، نگران هستند؛ بنابراین چنین فرض می‌شود که افراد ممکن است درجه خاصی از ریسک را هنگام خرید یک محصول از طریق اینترنت، احساس کنند. به عبارت دیگر، ممکن است مصرف کنندگان درباره‌ی عملکرد محصولی که قصد خرید آن را دارند، احتمال از دادن پول یا زمان خود، یا حتی از قضاوت افراد دیگر درباره‌ی خریدشان تا زمانی که نهایتاً کیفیت محصول را تأیید کنند، نگران باشند (کو^۲ و همکاران، ۲۰۰۱). خان و همکاران (۲۰۱۲) معتقدند که شبکه‌های اجتماعی به طور روزافزون به عنوان ابزارهای مؤثری برای مشارکت فعال شهروندان در فرایندهای تصمیم‌گیری، سیاست‌گذاری و اطلاع‌رسانی در سطوح اجتماعی و سیاسی مدنظر قرار می‌گیرند. این نوع نگرش نسبت به این رسانه‌ها از ویژگی‌های خاص آن‌ها ناشیت می‌گیرد (خان و همکاران^۳). با توجه به مزیت‌های استفاده از فناوری‌های موجود در رسانه‌های جدید، سیاری از سازمان‌ها نسبت به پیاده‌سازی آن‌ها در زمینه‌هایی مانند ساختار داخلی، سیستم‌های مدیریت و تبلیغات و روابط عمومی اقدام کرده‌اند (گو و یو^۴، ۲۰۱۶).

برخی از پژوهشگران انواع ریسک در ک شده محتمل الواقع در شرایط خرید غیر فروشگاهی را جهت اندازه‌گیری می‌زان ریسک در ک شده موردنرسی قرار داده‌اند. در بیشتر نمونه‌ها از خریداران کاتالوگی یا پست مستقیم استفاده شده است. یاکوبی و کاپلان (۱۹۷۲) پنج نوع ریسک را مورد

1. Pallab

2. Ko

3. Khan

4. Go and Yo

شناسایی قراردادند که عبارت‌اند از ریسک مالی، عملکردی، روان‌شناختی، فیزیکی و اجتماعی. شیفمن و کانوک^۱ (۲۰۰۴) نیز شش نوع ریسک در کشیده مذکور را مورد شناسایی قراردادند (وارد، ۲۰۰۸). در جدیدترین - پژوهش‌های انجام‌شده، پانور^۲ (۲۰۱۸) ریسک‌های مصرف‌کننده در خریدهای آنلاین در فیسبوک را شامل ۵ نوع ریسک مالی، ریسک زمان، ریسک محصول، ریسک خصوصی، ریسک تحويل شناسایی کرده است. از طرف دیگر در پژوهش‌های دیگر هم نقش ریسک ادراک شده در خریدهای آنلاین به عنوان یک متغیر مجزا بر متغیرهای مانند نگرش مصرف‌کننده و رفتار مصرف‌کننده (هانگ، ۲۰۱۵)، خرید آنلاین (مسعود، ۲۰۱۳)، فراوانی خرید (مارتایمر و همکاران، ۲۰۱۶^۳) رضایتمندی خرید آنلاین (مارتین و همکاران، ۲۰۱۵)، موردستنجش قرار گرفته و خود پدیده ریسک ادراک شده در خرید آنلاین علی‌رغم شناسایی انواع آن، به صورت شفاف تشریح نشده است. از طرفی هم یکی از بحث‌های کلیدی در تعديل ریسک‌های ادراک شده توسط مصرف‌کنندگان نهایی برنده کالاهای نهایی است. هر چه این برنده شناخته‌تر باشد ریسک ادراک شده مشتریان نسبت به این محصول کمتر خواهد بود (مارتین و همکاران، ۲۰۱۵). پژوهش‌ها نشان می‌دهد که نام تجاری می‌تواند به مصرف‌کنندگان در کاهش هزینه جستجو و ارزیابی محصول کمک کند (هوانگ^۴ و همکاران، ۲۰۱۵) و همچنین می‌تواند در کاهش دهد (مون و میلیسون^۵، آن‌ها از ریسک در مورد کیفیت محصول را کاهش دهد (مون و میلیسون^۶،

---

1 Schiffman & Kanuk

2. ward

3. panwar

4. Hung

5. Mortimer et al

6 Martin et al

7. Huang et al

8. Moon and Millison

۲۰۰۰). جایگاه برنده به عنوان موقعیت برنده در ذهن مشتریان در برابر سایر برندهای رقیب مفهومی کلیدی در مدیریت است که می‌تواند نقش کلیدی داشته باشد (عیوضی نژاد و همکاران، ۱۳۹۹). در نتیجه جایگاه‌یابی مناسب برنده و آگاهی از آن در مطالعات قبلی نشان می‌دهد که مصرف کنندگان در خریدهای آنلاین دارای احتمال خرید بالاتر برای یک برنده شناخته شده نسبت به یک برنده ناشناس هستند؛ زیرا آگاهی از برنده می‌تواند ریسک ادراک شده را به میزان قابل توجهی کاهش دهد (بهاری و همکاران، ۲۰۱۸^۱).

در نتیجه بررسی ریسک ادراک شده برای برندهای غیر معروف جذبیت بیشتری خواهد داشت. همچنین یکی از حوزه‌هایی که با برندهای غیر معروف در ایران در حال فروش‌های اینترنتی است صنعت پوشک بوده که با وجود صفحه‌های مجازی مانند افکده، افکتونی، افندشاب، افندبوتیک در اینستاگرام فضای مناسبی برای فروش اینترنتی ایجاد کرده است؛ بنابراین پژوهش حاضر در تلاش است تا تبیین کامل پدیده ریسک خرید آنلاین بتواند سؤال اصلی پژوهش را پوشش دهد: الگوی پارادایمی ریسک‌های خرید در شبکه‌های اجتماعی برای برندهای نامتعارف چگونه است؟

۲- مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۱-۱- ریسک ادراک شده

مفهوم ریسک درک شده برای اولین بار توسط ریموند بائز در دانشگاه هاروارد از روانشناسی منتقل شد، درواقع به معنای احساس عدم اطمینان به دلیل نتیجه خرید غیرمنتظره است. ریسک ادراک شده درنتیجه مواردی از قبیل، پذیرش محصول جدید، انتخاب فروشگاه، تأثیر تبلیغات، به دست آوردن اطلاعات، استفاده از اطلاعات توصیه‌ای و درنهاشت وفاداری به برنده

1. Bahari el at

به وجود می‌آید. در مدل‌های موجود در ادبیات، دو ریسک مورد استفاده قرار گرفته، یکی عدم اطمینان از پیامد و دیگری عدم اطمینان از نتیجه و اهمیت چیزهایی که از دستدادهایم. مشتریان هنگام خرید با سطوح بخصوصی از ریسک مواجه اند. سطوح ریسک برای انواع مختلف محصول و برای افراد مختلف متفاوت است. تصمیمی که با ریسک همراه شود، با چالش انتخاب درست مواجه می‌شود و جنبه‌های مختلف ریسک بر ارزیابی، انتخاب و رفتار فرد تأثیرگذار است (بوسکر^۱ و همکاران، ۲۰۰۷). به‌طور کلی، هرگاه ریسک ادراک شده زیاد باشد خرید آنی و زود اتفاق نیفتاده و زمانی که ریسک ادراک شده کم باشد خرید آنی به وقوع می-پیوندد (گریس و یوجی^۲، ۲۰۰۸). در طی فرایند خرید، مشتریان با انواع مختلف خطرات روبرو می‌شوند، برخی از آن‌ها توسعه خود آن‌ها قابل درک است، برخی از آن‌ها نمی‌توانند، برخی از آن‌ها می‌توانند هدر داده شوند و برخی دیگر می‌توانند کاهش یابد؛ بنابراین ریسک درک شده ممکن است متفاوت از ریسک واقعی باشد زیرا ریسک نمی‌تواند تصمیم خرید را بدون دانستن آن تحت تأثیر قرار دهد (زانگ^۳، ۲۰۱۲).

۲-۲ - برنده در خریدهای آنلاین

ریسک ادراک شده ارتباط غیرمستقیمی با آگاهی از برنده دارد و عدم آگاهی از برندهای فروشگاهی موجب مقاومت در برابر مصرف عمده محصولات برنده فروشگاهی می‌شود (مندز و همکاران^۴، ۲۰۱۱). لیسی و همکاران^۵ (۲۰۰۹)، ویژگی‌های ملموس هویت محصول و برنده را به عنوان

1. Boskerger

2. Grace and Youjae

3. zhang

4. Mendez et al

5. Lacey et al

مهم‌ترین استراتژی کاهش ریسک معرفی کرده‌اند و بعد از آن کارکنان و شهرت رستوران مؤثر است. عوامل مهم بازاریابی، از جمله کیفیت محصول، قیمت نسبی و قصد خرید، در زمینه‌های مختلف مربوط به برنده موردنرسی قرار گرفته‌اند (براکس و همکاران^۱، ۲۰۰۰). برنده می‌تواند به‌طور مؤثر عدم اطمینان مصرف‌کنندگان در مورد کیفیت محصول و درک آن‌ها از ریسک در مورد تصمیمات خرید در مکان‌های خرید آنلاین را به‌مانند خریدهای سنتی کاهش دهد (هوانگ و همکاران، ۲۰۰۶). هرچند که میزان پیچیدگی‌های خرید و ریسک ادراک شده برای برندهای معروف در فضای آنلاین به نسبت سنتی و حضوری بیشتر است.

۳-۲- خریدهای اینترنتی

خرید اینترنتی پدیده‌ای است که به سرعت در حال رشد است. یک نگاه اجمالی به رشد نمایی بازیگران اصلی در این صنعت نشان می‌دهد که هنوز یک مخزن بزرگی از پتانسیل بازار برای تجارت الکترونیک وجود دارد. (لیم و همکاران^۲، ۲۰۱۶). خرید آنلاین یک فعالیت اقتصادی است که اگر اشتباہی در این فرآیند رخ دهد منجر به از دست دادن پول و زمان مصرف کننده می‌شود بنابراین خرید اینترنتی برای مشتریان به علت عدم درک دنیای غیرقابل فهم و لمس همواره با اضطراب همراه است. (همان). امروزه تنها با یک کلیک، خریداران می‌توانند رقبا و محصولاتشان را باهم مقایسه کرده و پاسخ‌های خود را در کسری از ثانیه دریافت کنند قابلیت بازاریابی اینترنتی به توانایی سازمان در استفاده از اینترنت و سایر فناوری‌های اطلاعاتی برای تسهیل ارتباط با مشتریان اشاره می‌کند (سلیک^۳، ۲۰۱۶). این تعاملات موجب دستیابی مشتریان به اطلاعات و

1. Brucks et al

2. Lim

3. Celik

منابع سازمان می‌شود و به طور هم‌زمان سازمان نیز به اطلاعات مشتریان دست پیدا می‌کند. فناوری‌های بازاریابی اینترنتی فراتر از تبلیغات اینترنتی است و تمام فعالیت‌های مدیریت روابط مشتریان، فعالیت‌های فروش، خدمات پس از فروش و پژوهش‌های بازاریابی را در بر می‌گیرد (سلیک، ۲۰۱۶). انواع ریسک خریدهای آنلاین را می‌توان در جدول زیر خلاصه کرد:

جدول ۱. انواع ریسک‌های شناسایی شده

پژوهشگر	عنوان ریسک‌های شناسایی شده
پانوار ^۱ ، ۲۰۱۸	۵ نوع ریسک در این پژوهش شناسایی شدند که عبارت‌اند از ریسک محصول، تحويل، زمان، خصوصی و مالی
فولارین و اوگاندار ^۲ ، ۲۰۱۶	۵ نوع ریسک اصلی شناسایی شده عبارت‌اند از ریسک اطلاعات خصوصی، ریسک امنیت، تحويل، مالی و ریسک کیفیت
بلبی ^۳ ، ۲۰۱۵	خطای انسانی، فرایندهای قانونی؛ جمع‌آوری، حفاظت و امنیت داده‌ها؛ پذیریش؛ مالی؛ عملیاتی؛ اعتبار؛ درصد بازگشت سرمایه‌گذاری؛ هزینه؛ پهنا و عقب ماندن
کو و همکاران، ۲۰۱۴	ریسک عملکردی، ریسک اجتماعی، ریسک مالی، ریسک فیزیکی، ریسک زمانی، ریسک روانشناسی جز ابعاد ریسک در این پژوهش بودند.
مسعود ^۴ ، ۲۰۱۳	۶ نوع ریسک شناسایی شدند که عبارت‌اند از ریسک مالی، محصول، زمان، تحويل، اجتماعی و ریسک اطلاعات
هانگ ^۵ ، ۲۰۱۲	۷ نوع ریسک در این پژوهش شناسایی شدند که عبارت‌اند از ریسک اجتماعی، خدمات، زمان، عملکردی، خصوصی، فیزیکی، روان‌شناسی
ویلسون ^۶ ، ۲۰۰۹	کاهش بازدهی و بهره‌وری کارکنان، نشت اطلاعات از سوی کارکنان، نرم‌افزارهای مخرب، بدگویی آزادانه در فضایی باز، کلاهبرداری توسط کلاهبرداران اینترنتی جز موارد مهم ریسک بودند.
فوردزیتی ^۷ و همکاران ^۸ ، ۲۰۰۶	سه نوع ریسک زمان، مالی، محصول در نظر گرفته شده است.
ووس و همکاران ^۹ ، ۱۹۹۸	چهار نوع ریسک مرتبط با خرید آنلاین عبارت‌اند از: برنده ارزان‌تر، پیشنهادهای ویژه، اطلاعات روی مستحبندی، روزنامه‌های مصرف‌کنندگان

-
1. panwar
  2. Folarin and Ogundare
  - 3.Belby
  4. Masoud
  5. Hung
  - 6.Wilson
  7. Forsythe et al
  8. Voss et al

۴-۲- پژوهش‌های پیشین در مورد ریسک‌های خریدهای آنلاین

در این بخش به خلاصه پژوهش‌هایی که در مورد ریسک‌های خریدهای آنلاین است، پرداخته شده است:

جدول ۲. جمع‌بندی پژوهش‌های پیشین

عنوان	پژوهشگر	انواع ریسک‌های شناسایی شده
رتیبه‌بندی ریسک‌های ادراک شده در خریدهای آنلاین	گورا ^۱ و همکاران، ۲۰۲۰	نتایج نشان می‌دهد که ریسک عملکرد و ریسک مالی ریسک بالاتری هستند که برای تقویت خط اصلی و خط اصلی شرکت، نیاز به توجه مدیریت شرکت‌های تجارت الکترونیکی دارند
بررسی ریسک و اعتماد مصرف کنندگان کنندگان برای خرید از طریق تلفن همراه: یک چارچوب نظری و مطالعه تجزیی	ماریوت ^۲ ، ۲۰۱۸	هرچه ریسک خرید در بین مصرف کنندگان بیشتر باشد اعتماد به نفس مصرف کنندگان نهایی برای خرید کاهش پیدا می‌کند
افشا کردن اطلاعات دیگران در شبکه‌های اجتماعی آنلاین:	جیم ^۳ و همکاران، ۲۰۱۶	نتایج نشان داد که فرهنگ، نگرانی در مورد اطلاعات خود شخص جز شاخص‌های تأثیرگذار بر ریسک ادراک شده هستند که شدت و حساسیت درک شده کاربران تعريف شده است.
دفعات خرید بر روی ریسک درک شده	ماریتایمر ^۴ ، ۲۰۱۶	ریسک درک شده به‌طور کامل تأثیر اعتماد را بر قصد خرید مجدد خریداران غیرمعمول مواد غذایی آنلاین میانجی‌گری می‌کند.
بررسی مجدد تجربه مشتریان آنلاین بر فرکانس خرید و ریسک ادراک شده	مارتن ^۵ و همکاران، ۲۰۱۵	بین موقعیت تجربی، ریسک ادراک شده، رضایتمندی خریدهای آنلاین و تمایل به خریدهای آنلاین رابطه وجود دارد.
درک فرآیند انتخاب آنلاین مصرف کننده: زمینه‌های درگیر شدن محصول، ریسک درک شده و انتظار اعتماد	هوانگ ^۶ ، ۲۰۱۵	انواع ریسک‌های خرید آنلاین (ریسک اجتماعی، روانشناسی، تحويل عملکردی و مالی) نقش میانجی میان درگیری موقعیتی و اعتماد ایفا می‌کنند.

1. Guru
- 2 Marriott
3. Jame
4. Mortimer

پژوهشگر	عنوان	آنواع ریسک‌های شناسایی شده
مسعود ۲۰۱۳،	تأثیر ریسک ادراک شده بر خریدهای آنلاین در جردن	اهمیت درک ریسک مشتری به منظور اتخاذ استراتژی‌های مناسب برای کاهش ریسک در محیط خرید اینترنتی را بررسی کرده است.
کورا ۲ و همکاران ۲۰۱۲،	وفاداری شبکه‌های اجتماعی: نقش نگرش، ریسک ادراک شده و رضایت.	جامعه‌پذیری، لذت‌های سرگرمی و ریسک ادراک شده (روانشناسی، از دست رفتن زمان و اجتماعی) محرك‌های مهم در نوع نگرش نسبت به شبکه‌های اجتماعی را نشان می‌دهند
علوی، ۱۳۹۹	رابطه بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با ترس از تصویر بدنی و حمایت اجتماعی ادراک شده	متغیر ترس از تصویر بدنی با میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی رابطه مثبت و معنادار دارد که معناداری این روابط در زنان بیشتر از مردان است. همچنین متغیر حمایت اجتماعی ادراک شده با میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی رابطه معنادار و منفی دارد که این معناداری در مردان بیشتر از زنان است.
لوسانی و خیراندیش ۱۹۹۵،	الگوی ریسک‌های ورود سازمان‌های عمومی به شبکه‌های اجتماعی	ریسک‌های اطلاعاتی، اخلاقی، امنیتی، نظرارتی، راهبردی و بهره‌وری از مهم‌ترین ریسک‌های ورود سازمان‌های عمومی به شبکه‌های اجتماعی محسوب می‌شوند.
ابراهیمی و باقری، ۱۳۹۵	بررسی عوامل مؤثر بر خرید اینترنتی شبکه‌های اجتماعی (اینترنت، فیسبوک، تلگرام، یوتیوب و ...)	محیط بازار اینترنتی، ویژگی‌های محصول، آشنایان و تبلیغات اینترنتی بر خرید اینترنتی شبکه‌های اجتماعی بر خرید اینترنتی مؤثر هستند.
ناصر مسیر و مارکوسیان، ۱۳۹۵،	تأثیر ریسک ادراک شده و اعتماد مشتریان منفی مشتریان بر خرید آنلاین مشتریان فروشگاه اینترنت	تأثیر ریسک ادراک شده بر اعتماد مشتریان منفی و اعتماد هم بر تکرار خرید تأثیر مثبت دارد

درنتیجه بر اساس پژوهش‌های انجام شده در حوزه ریسک خریدهای آنلاین بیشتر خود پدیده تأثیر آن بر متغیرهای مختلف موردنیش قرار گرفته و اثری از تبیین کامل خود ریسک در خریدهای آنلاین مشخص نیست که در پژوهش حاضر به آن پاسخ داده شده است.

۳-روش‌شناسی پژوهش

با توجه به اینکه در پژوهش حاضر به دنبال طراحی الگویی برای تبیین ریسک خربدهای آنلاین برای برندهای غیر معروف در شبکه‌های اجتماعی و به صورت خاص اینستاگرام است، نوع پژوهش حاضر از منظر هدف؛ توسعه‌ای-کاربردی (مورداستفاده برای کلیه ارکان بالادستی در راستای سیاست‌های حمایت از این کانال به عنوان یک روش برتر فروش) و همچنین از منظر گردآوری داده‌ها با توجه به ماهیت پژوهش، از نوع پژوهش‌های کیفی است. علت اصلی استفاده این رویکرد این بود تبیین کامل ریسک ادراک شده در برندهای غیر معروف توسط هیچ پژوهشی انجام نشده بود ولی به صورت کلی پژوهش‌های مختلف از جنبه‌های مختلف به صورت ناقص سعی کردند که این پدیده را تبیین کنند. در این پژوهش از رهیافت نظاممند استراوس و کوربین استفاده شده است. نظریه داده بنیاد یک روش پژوهشی استقرایی و اکتشافی است که به پژوهشگران در حوزه‌های موضوعی گوناگون امکان می‌دهد به جای اتکا به تئوری‌های موجود و از پیش تعریف شده، خود به تدوین تئوری اقدام کند (استراوس و کوربین^۱، ۲۰۰۸).

جامعه آماری پژوهش و روش نمونه‌گیری: جامعه آماری این پژوهش افرادی از کلیه استان‌های کشور هستند که یک صفحه اختصاصی فروش در حوزه پوشانک در شبکه اجتماعی اینستاگرام داشته باشند که دارای حداقل ده هزار دنبال کننده هستند. نکته مهم دیگر ذکر این نکته است که برای گزینه‌های انتخابی، برندهای کالاها لحاظ شده از شهرت چندانی برخوردار نبوده است. شیوه نمونه‌گیری در پژوهش حاضر به صورت غیر تصادفی و هدفمند بوده بدین صورت که پژوهشگر سعی می‌کند با بهره‌گیری از نظرات و دانش آگاه‌ترین افراد درباره موضوع پژوهش، به واکاوی و موشکافی رویداد

و پدیده موردنظر پردازد. به عبارت دیگر، نوع نمونه‌گیری تصادفی نیست، بلکه تعمدی و قضاوتی است. در این پژوهش با انجام مصاحبه نیمه ساختاریافته، داده‌ها به کفايت نظری رسید. نکته‌ای که باید به آن اشاره گردد این است که از دید و تفکر افراد انتخاب شده چالش‌های فروش در اینستاگرام از دید کلی موردنرسی قرار گرفته است و صرفاً محدود به شهر خاصی نیست.

ابزار گردآوری داده‌ها: ابزار گردآوری داده‌ها، مصاحبه نیمه ساختاریافته بوده بر اساس جامعه آماری مشخص شده تعداد ۱۶ نفر انجام شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در این روش داده بنیاد از سه نوع کدگذاری استفاده می‌شود: کدگذاری باز، محوری و انتخابی. این طرح مبتنی بر استفاده از کدگذاری سه مرحله‌ای باز، محوری و انتخابی است که در غالب شکل ۱ به تصویر کشیده شده است:

شکل ۱. مراحل طرح نظاممند نظریه داده بنیاد استراوس و کوربین (ثقفی و شریفی، ۱۳۹۶)

اعتبار پژوهش: در بررسی روایی گویه‌های استخراج شده از شاخص‌های CVR^۱ و CVI^۲ استفاده شد. بدین منظور از ۱۲ نفر از متخصصین این حوزه درخواست شد تا در مورد اهمیت و ضرورت هر کدام از گویه‌های

-
1. Content Validity Index
  2. Content Validity Ratio

استخراج شده از مصاحبه بر اساس سه آیتم «مهم و مرتبط»، «می‌تواند استفاده شود اما ضرورتی ندارد» و «غیر مرتبط» انجام شد (دوون و همکاران^۱ ۲۰۰۷،^۲) که پس از جمع‌آوری جواب‌ها بر اساس فرمول زیر موردنرسی قرار گرفت.

$$\text{تعداد افراد پاسخ دهنده به گزینه مرتبط: } ne = \frac{n \cdot e^{\frac{N}{N}}}{N} \quad \text{تعداد کل افراد پاسخ دهنده: } N \quad \text{فرمول (۱)}$$

بر اساس خروجی، کلیه گویه‌های ضرایبی بالای ۰/۶ داشتند که به عنوان گویه‌های نهایی انتخاب شدند. برای محاسبه CVI هم از رابطه زیر استفاده گردید:

$$\text{تعداد آیتم یافته مانده: } \sum \frac{CVR}{N} \quad \text{فرمول (۲)}$$

بر این مبنای هم از گویه‌های بالاتر از ضریب ۰/۷۹ باقی می‌مانند، ۰/۰ تا ۰/۰ نیاز به اصلاح داشته و کمتر از ۰/۷ حذف می‌گردند (دوون و همکاران، ۲۰۰۷). در این پژوهش هم ۹ گویه اصلاح و ۶ گویه هم حذف شدند و مابقی به همان حالت قبلی حفظ شدند.

در بررسی پایایی مصاحبه، مراحلی همچون موقعیت مصاحبه، نسخه‌برداری و تحلیل مدنظر قرار می‌گیرد. در رابطه با پایایی مصاحبه‌شونده به چگونگی هدایت سؤال‌ها توجه می‌شود. برای پایایی نسخه‌برداری نیز باید به پایایی درون موضوعی نسخه‌برداری‌ها هنگام تایپ متون توسط دو فرد توجه کرد. هنگام طبقه‌بندی مصاحبه‌ها نیز توجه به درصدهای گزارش شده توسط دو فرد گذار، روشی برای تعیین پایایی تحلیل است (براؤن و براؤن، ۲۰۰۸،^۳). برای محاسبه پایایی کدگذاران، چند مصاحبه از مصاحبه‌های انجام گرفته برای نمونه انتخاب شده و در فاصله زمانی کوتاه و مشخص، هر یک از آن‌ها

1. Devon

2. Bowen and Bowen

دوباره کدگذاری می‌شوند. روش محاسبه پایایی بین کدگذاری‌ها در دو فاصله زمانی به کمک رابطه، انجام شده است (کواله^۱ ۱۹۹۶) که به ضریب کوهن هم نامگذاری شده است.

فرمول (۳): درصد پایایی بین کدگذاران - تعداد کل کدها / تعداد توافقات*

تعداد کل گُدهای ثبت شده در دو مصاحبه ۱ و ۴ برابر با 10^4 کد بوده که در این میان تعداد کل توافق بین کدها برابر با ۷۳، تعداد کل عدم توافق‌ها در این دو زمان برابر ۳۱ و پایایی بین کدگذاران برای مصاحبه‌های انجام گرفته ۰/۷۰ درصد به دست آمد. با توجه به اینکه این میزان پایایی بیشتر از ۷۰ درصد است، قابلیت اعتماد کدگذاری‌ها تأیید می‌شود. برای تأیید همچنین از نظر دانایی‌فرد و همکاران، اعتبار داده‌های کیفی از ۴ عنصر تشکیل شده است (دانایی‌فرد و همکاران، ۱۳۹۷).

اعتبار پذیری: یافته‌های مطرح شده از سوی پژوهشگر همانی است که در نظر و ذهن پاسخگو بوده است و یا نه؛ که برای انجام این کار از تکنیک کنترل‌های اعضا شکل گرفت که از طریق چهار نفر از متخصصین خارج از مصاحبه انجام و نتایج آن با پاسخگویان انطباق داده شد.

انتقال پذیری: همان اعتبار بیرونی است به این معنا که نتایج پژوهش تا چه حد قابلیت تعمیم را دارد. در این مرحله تلاش شده که در پایان مصاحبه‌ها ضمن تطابق آن با افراد مصاحبه‌شونده در فضای کسب‌وکارهای آنلاین بتواند تطبیق درستی از واقعیت ارائه دهد.

تأیید پذیری: رسیدن به قابلیت تأیید یا همان تأیید پذیری در طی جمع‌آوری و تحلیل داده در طول پژوهش، بررسی داده‌های خام، تفسیرها و پیشنهادها و یافته‌های را می‌طلبد. در این مرحله هم پژوهشگران پس از تکمیل مصاحبه‌ها به صورت تصادفی با سه نفر از

صاحبہ شوندگان در مورد نتایج استخراج شده جلسه حضوری تشکیل داده و نتایج مورد تأیید قرار گرفت.

اطمینان پذیری: همان پایایی در روش‌های کمی است. این بررسی شامل آزمون و مستندسازی فرآیندهای بررسی است که در طول مرحله‌ی طرح پژوهش اتفاق می‌افتد؛ یعنی بررسی کننده موارد زیر را آزمون می‌کند: (الف) صحت فرآیندهای دنبال شده؛ (ب) قابل فهم بودن آن؛ (ج) استفاده از مدارک و مستندات و شواهد کافی؛ (د) فراهم‌سازی مکانیسم‌های غلبه بر خطاها که کلیه موارد فوق در ایجاد وابستگی نقش مهمی را ایفا می‌کنند.

همچنین در اعتبارسنجی الگوی پیشنهادی از روش سه‌سوسازی^۱ یا چندجانبه نگری بود که بازبینی توسط افراد، اعتبار پژوهش تأیید شد. سه‌سوسازی شامل به کارگیری شیوه‌های مختلف گردآوری داده‌ها، استفاده از منابع متعدد داده‌ها، تحلیل گران یا نظریه‌هایی است که به منظور بررسی اعتبار یافته‌های پژوهش استفاده می‌شود و به کمک آن می‌توان سوگیری‌هایی را که ممکن است نتیجه تکیه بیش از حد بر هر یک از روش‌های جمع‌آوری داده‌ها، منابع، تحلیل گران یا مبانی نظری باشد، از بین برد (رحمان پور و نصر اصفهانی، ۲۰۱۴). سه‌سوسازی را می‌توان در چهار نوع طبقه‌بندی کرد: (الف) سه‌سوسازی داده‌ها (ب) سه‌سوسازی پژوهشگران (ج) سه‌سوسازی نظری و (د) سه‌سوسازی روش‌شناسختی (حسنی، ۲۰۱۰). در این پژوهش از سه‌سوسازی بررسی کننده استفاده شده است؛ به طوری که از شش خبره که همگی از دانشجویان دکتری و استاد دانشگاه بودند، خواسته شد تا با مشاهده فرایند و نتایج (گُدها)

1. Triangulation
2. Hassani

پژوهش، مطالب موردنظر خود را ارائه کنند که در متن اصلاحات آن‌ها اعمال شده است.

۴- یافته‌های پژوهش

۱-۴ - توصیف متغیرهای جمعیت شناختی

در این بخش از پژوهش به بررسی افراد مصاحبه شوند پرداخته شده است که از لحاظ جنسیت ۱۱ نفر خانم و ۵ نفر مرد بودند. از لحاظ تحصیلات هم ۱۰ نفر دارای مدرک کارشناسی ارشد و ۶ نفر دکتری و از لحاظ سن هم ۸ نفر ۲۵ تا ۳۰ سال، ۴ نفر ۳۰ تا ۳۵ و ۴ نفر هم بالای ۳۵ سال بودند.

۴-۲- تحلیل داده‌های کیفی

داده‌های پژوهش با استفاده از سه نوع کدگذاری که شامل کدگذاری باز، محوری و گزینشی می‌شود؛ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. برای هر قسمت تلاش شده است که کدگذاری باز ابتدا آورده شده و سپس در ادامه آن به کدگذاری‌های محوری پرداخته شود.

کدگذاری باز و محوری پدیده اصلی (مفهوم محوری): پدیده اصلی یا مقوله محوری پدیده‌ای است که مبنا و محور اصلی پژوهش قرار می‌گیرد. در پژوهش حاضر میزان ریسک ادراک شده در خریدهای اینستاگرامی برای برندهای غیر معروف و در حوزه پوشак بوده است که بر اساس کدهای استخراجی از بخش کیفی ۵ مفهوم اصلی در قالب ۱۲ مقوله اصلی شناسایی شدند که نمونه‌هایی از گزاره‌های استخراجی می‌توان به اینکه Q1: من دو سه باری این خرید رو انجام دادم سوای همه‌چیز اینکه دقیقاً بهتون اعلام نمی‌کنم که چه زمانی جنس-ton میرسه و میگن که بین یک بازه‌ای و این خیلی اذیت کننده هستش» یا در گزاره‌ای دیگر «Q7: من یکبار خرید کردم و عمل فکر هم نمکینم دیگر خرید انجام بدم چون تا

چند روزی بود که از طریق مقایسه ناخودآگاهی با خرید دوستان می‌کردم و همچنین فضای منفی که نسبت به این گونه خربدها هستش کلاً دیگه رغبتی پیدا نمی‌کنم» که در قالب جدول ۳ آورده شده است:

جدول ۳. کدگذاری محوری مقوله محوری

مقوله اصلی	مقوله اولیه	پدیده اصلی
ریسک زمان	پاسخ‌دهی دیر مالکان صفحات فروشگاهی	بسیار کمتر از ۵٪
	زمان بر بودن ارسال محصولات به نقاط دورافتاده کشور	
	ناتوانی در زمان‌بندی دقیق دررسیدن مرسوله	
ریسک فیزیکی	تجربیات منفی خریداران در خصوص ناقص یا خراب بودن محصول دریافتی	بسیار کمتر از ۵٪
	یکسان نبودن ویژگی‌های ظاهری محصول دریافت شده و سفارش داده شده	
	آسیب دیدن محصولات دریافتی در حین جابجایی به دلیل نداشتن روش حمل مناسب	
ریسک اطلاعات	ناقص بودن اطلاعات مربوط به هر محصول در اینستاگرام	بسیار کمتر از ۵٪
	عدم اطلاعات از میزان موجودیت کالاها در انبار یا فروشگاه	
ریسک روانشناسی	از مدد افتادن سریع محصولات درون اینستاگرام	میانگین
	استرس بالای خریداران در فاصله خرید تا دریافت محصول	
	بالا بودن نرخ پشمیانی پس از خرید در خریدهای اینستاگرامی	
ریسک مالی	بالا بودن هزینه‌های ارسال محصولات از طریق پست	میانگین

بر اساس جدول ۳ مضامین اصلی شناسایی شده در بخش ریسک ادراکی ناشی از ۵ نوع ریسک است که عبارت‌اند از ریسک زمان، ریسک مالی، ریسک اطلاعات، ریسک فیزیکی، ریسک روانشناسی. بر این مبنای پدیده قالب ریسک را می‌توان در قالب این ۵ نوع تبیین کرد. در بخش بعدی عواملی علی تشکیل‌دهنده ریسک ادراک شده پرداخته شده است.

کدگذاری باز و محوری شرایط علی: عوامل علی رویدادهای هستند که موقعیت‌ها و مسائل مرتبط با یک پدیده را خلق کرده و تشریح می‌کنند که افراد و گروه‌ها، چرا و چگونه به روش‌های خاصی پاسخ می‌دهند بر اساس گزاره‌های استخراجی از مصاحبه‌شوندگان که به نمونه‌هایی از آن‌ها اشاره می‌شود «Q5: به نظرم اینستاگرام یکی از چیزهای که من خیلی ازش می‌ترسم اینه که در موقع دادن کلیه آدرس، شماره تلفن و ... که مربوط به زندگی خصوصی‌ام می‌شے و واقعاً فضای کشور ما هنوز به لحاظ فرهنگ استفاده از شبکه‌های اجتماعی به سطح ایدئال نرسیده» یا در نمونه‌ای دیگر «Q3: در فضای پلتفرمی که برای محصولات اینستاگرامی طراحی شده صفحه جستجو و محدود کردن پوشاش بر اساس نوع خواسته شما وجود نداره و باید کلی زمان بگذاری که اینا رو پیدا کنی» یا در گزاره‌ای دیگر از شخص مصاحبه‌شونده «Q15: به نظرم دید و تصوری که نسبت به تبلیغات در فضای مجازی هستش همه فک میکنن فیک هست و هیچ وجود خارجی نداره و برای همین خیلی خودشون رو به دردسر نمیندازن که بیان وارد این فضا بشن». درنتیجه بر اساس کلیه مصاحبه‌های استخراجی نهایتاً ۲۸ مقوله اولیه در قالب سه مقوله اصلی شناسایی شدند که در قالب جدول ۴ آورده شده است:

جدول ۴. کدگذاری محوری شرایط علی

مقوله اصلی	مقوله اولیه
۵. ترتیب‌فرم	عدم توانایی لغو سفارش توسط مشتری
	استفاده از روش‌های غیر اینمن در ارسال مخصوصات اینستاگرامی به دلیل نبود فضای برای پیگیری در پلتفرم
	نیاز به تست فیزیکی پوشان
	وجود کانال‌های رقیب معروف مثل دیجی کالا و قیاس مشتریان با آن
	دشوار بودن فیلتر کردن مخصوصات بر اساس مخصوصات دخواه
	عدم فضایی برای در نظر گفتن ارسال مخصوصات اینستاگرامی برای شهرستان‌های دوردست
	دشوار بودن جستجو برای مخصوص خاص درون اینستاگرام
	استفاده از پست‌های عادی برای مخصوصات اینستاگرامی
	تبلیغات منفی فروشگاه‌های رسمی آنلاین در خصوص صفحات اینستاگرامی
	نیاز به گفت‌و‌گو تک‌به‌تک برای دریافت اطلاعات مربوط به هر مخصوص
۶. خریداران	تصویر بد دوستان نسبت به خریدهای اینستاگرامی
	منفی نگری خریداران نسبت به مخصوصات اینستاگرامی
	برداشت مصرف کنندگان ایرانی در مورد داخلی بودن پوشان
	ادران مصرف کنندگان ایرانی از قاچاق بودن کالاهای اینستاگرامی
	عدم اعتماد مصرف کنندگان برای در اختیار قرار دادن چیزهای شخصی مثل آدرس و ...
	ادران خریداران در خصوص تقلیلی بودن کالاهای اینستاگرامی
	وجود شنیده‌های منفی در خصوص خریدهای اینترنتی
۷. ارائه‌کنندگان	گیر افتادن در خطاهای ارداکی در مخاطبان اینستاگرام
	تأثیرگذاری زیاد نظرات هر صفحه در خرید مخاطب‌ها
	غیرواقعی بودن تبلیغات در اینستاگرام
	بدقولی مدیران صفحات اینستاگرامی در خصوص تحويل به موقع مخصوص
	ناشناسی بودن ماهیت فروشندگان اینستاگرامی
	تنوع پاییز مخصوصات تخفیف‌دار در اینستاگرام
	عدم امکان مرجوعی بودن کالاهای اینستاگرامی
۸. فروشنده	مرتب نبودن صفحات فروش اینستاگرامی با فروشگاه‌های حقیقی
	تمرکز فروشگاه‌های اینستاگرامی در تهران
	بالا بودن فاصله بین مخصوص واقعی و مخصوص تبلیغاتی
	قلابی بودن نظرات زیر پست‌های مربوط به فروش مخصوص اینستاگرامی
	افزایش نامتعارف تعداد دنبال کنندگان در صفحات فروش اینستاگرامی

کدگذاری باز و محوری شرایط زمینه‌ای: شرایط زمینه‌ای عبارت است از کلیه شاخص‌هایی که خارج از کنترل پدیده قرار داشته باشد و بهشت آن را تحت تأثیر قرار می‌دهد. از نمونه‌های کدھای استخراجی در این بخش می‌توان به موارد زیر اشاره کرد. «Q12»: به دلیل شرایط خاصی که در کشور ما وجود داره خیلی از افراد می‌ترسن وارد این فضا بشن و فکر می‌کنن کلاً اجناس وارداتی بنجبل رو داره می‌فروشه و کلاً هم کارش قانونی نیست. «Q16»: من خودم برای یک از مناطقی هستم که اصلاً اینترنت تا دو سال قبل وجود نداشت و شاید خیلی بچه‌های هم سن و سال خودم خیلی با این فضا آشنا نبودن ولی آلان واقعاً شرایط فرق کرده و اینترنت کل فضای جامعه ایرانی هستش که می‌توانی زمینه‌سازی مناسب برای ترویج فضای مجازی باشه» «Q10»: به نظرم یکی از عواملی که حداقل بندۀ را مجاب کرد که برم به این فضا تغییرات قیمتی سرسام‌آوری هستش که در فضای جامعه ما در همه زمینه‌ها هستش و واقعاً قیمت امروز و فردash به کل عوض می‌شد رو همین حساب من به شخصه یکی از دلایل اصلی که رفتم به این فضا همین بود».

نهایتاً پس از جمع‌بندی مصاحبه در خصوص عوامل زمینه‌ای ۱۸ مقوله اولیه در قالب ۶ مقوله اصلی شناسایی شدند که در قالب جدول ۵ آورده شده است:

جدول ۵. کدگذاری محوری شرایط زمینه‌ای

نمایه‌های اصلی	نمایه‌های فرعی
۶. عوامل زمینه‌ای	بی‌ثباتی قیمت‌ها در بازارهای حقیقی
	بالا رفتن قدرت خرید نسل نوجوان و جوان
	بی‌ثباتی متغیرهای کلان اقتصادی
	بالا رفتن فرهنگ خریدهای اینترنتی در ایران
	عدم اعتماد به فروشنده‌گان نوپا در اینستاگرام
	وجود فرهنگ چشم هم‌چشمی در میان مردم ایران
۷. عوامل زمینه‌ای	تفییر نسل مخاطبان اینستاگرامی
	بالاتر رفتن قدرت اقتصادی خانمهای خانه به لحاظ موقعیت‌های کاری بیشتر
	تعطیل شدن بازارهای حقیقی به دلیل کووید ۱۹
	حضور بیشتر خانم‌ها در اینستاگرام
	دیدگاه کلیشه‌ای داشتن مشتریان نسبت به رابطه قیمت و کیفیت
۸. عوامل زمینه‌ای	مدگرایی بالای خانوارهای ایرانی نسبت به پوشاش
	ضریب نفوذ بالای اینستاگرام در میان جوانان ایران
	نفوذ اینترنت در کل کشور
	سابقه از دسترس خارج شدن اینستاگرام در سال‌های اخیر
	رویکرد منفی بدنه حاکمیت نسبت به رسانه‌های اجتماعی
۹. عوامل زمینه‌ای	نگرش منفی نسبت به از دسترس خارج شدن اینستاگرام در آینده نزدیک
	عدم وجود سیاست‌های مناسب برای سازمان‌دهی به فروش‌های اینستاگرامی
	عدم وجود راهکار حقوقی برای دعواهای مالی در اینستاگرام
	سکوت قانونی در خصوص مبالغه درون صفحات اینستاگرامی

کدگذاری باز و محوری شرایط مداخله‌گر: شامل شرایط عام‌تری همچون زمان، فضا و ... می‌شود که به عنوان تسهیل‌گر یا محدودکننده راهبردها عمل می‌کنند. هر یک از این شرایط، طیفی را تشکیل می‌دهند که تأثیر آن‌ها از بسیار دور تا بسیار نزدیک متغیر است. نمونه‌هایی از کدهای استخراجی از مصاحبه‌شونده‌ها می‌توان به موارد زیر اشاره کرد. «Q8: به نظرم یکی از عواملی

که من در اینستاگرام می‌بینم و می‌تونه تا حدی درست بشه اینه که خیلی با تغییرات فصلی خودشون رو تطبیق نمیدن مثلاً یک نمونه بخواه مثال بزنم من یک پیچی رو دنبال می‌کنم که تی شرت میفروشه ولی کل سال فقط تی شرته و خیلی هم این جوری هستن» یا در مورد دیگر «Q۹ به نظر می‌شے تخفیفاتی رو برای فروش‌های اینستاگرامی در نظر گرفت چون بلاخره اینا نه مالیات میدن نه پول جا میدن باید قیمت‌شون ارزان‌تر باشه بعضی‌ها این کار رو می‌کنن ولی خیلی‌ها هم نمی‌کنن». بر این اساس نهایتاً بر اساس کلیه مصاحبه‌ها ۱۵ مقوله اولیه در قالب ۳ مقوله اصلی شناسایی شدند که در قالب جدول ۶ اوره شده است.

جدول ۶. کدگذاری محوری شرایط مداخله‌گر

تمهای اصلی	تمهای فرعی
۱: مقوله اول: مداخله‌گر	بازخوردهای واقعی تر برای محصولات اینستاگرامی
	تمایل مصرف‌کنندگان مرغه برای خرید محصولات برنده
	تغییر کامل ماهیت دادن سکه‌های پوشاش هم‌زمان با تغییرات فصلی
	علاقه بیشتر خانم‌ها به پوشاش و مصرف آن
	تداعی‌های اغراق‌آمیز در مورد برندهای معروف پوشاش
	صرف‌جویی در زمان بررسی کالاهای با استفاده از اینستاگرام
۲: مقوله دوم: اینستاگرام	امکان مقایسه بالاتر در اینستاگرام
	حضور چهره‌های مشهور سینما در تبلیغات ملی
	شتاب بالای الگوپردازی در اینستاگرام
	تمایل بیشتر خریداران به خریدهای اینترنتی به دلیل سهولت
	وجود گزینه‌های زیاد جهت مقایسه اجنسی از منظرهای مختلف
۳: مقوله سوم: اینستاگرام	تخفیف‌های فصلی مناسب برای پوشاش
	بروزرسانی آسان‌تر قیمت‌ها در صفحات مجلزی
	پایین تر بودن قیمت‌های اینستاگرامی نسبت به قیمت‌های بازاری

راهبردها. شامل اقدامات یا تعاملات ویژه‌ای است که از پدیده اصلی حاصل می‌شوند. راهبردها مبتنی بر کنش‌ها و واکنش‌هایی برای کنترل، اداره و برخورد با پدیده موردنظر هستند. راهبردها مقصود داشته، هدفمند هستند و به دلیلی صورت می‌گیرند. با توجه به موضوع پژوهش و نقش پویایی محیط در تبیین پدیده موردنظر ارائه راهبردها کلیدی و مهم است. مهم‌ترین موضوعی که در مصاحبه‌ها به آن اشاره شد؛ بحث داشتن و ایجاد زیر ساختارهای فنی لازم در زمینه پرداخت است. مشارکت‌کننده (Q12) می‌گوید: «من وقتی خرید رو انجام می‌دم و درواقع تائید می‌شه که جنس بهم تعلق می‌گیره به هیچ‌وجه پرداختم رو همون موقع انجام نمی‌دم و اگر طرف موافق نباشه لغو می‌کنم خب نمی‌شه اعتماد کرد از کجا معلوم فیک نباشه». جلب اعتماد مشتریان یکی از موارد مهم دیگر است. مشارکت‌کننده (Q10) می‌گوید: «به نظرم در حال حاضر ایستگرام می‌تونه به عنوان یک کانال مکمل برای خدمت و جذب مشتری فعالیت کنه و گرنه اگر صرفاً با این فضای که داره عمرأ بهش اعتماد نمی‌شه کرد و نظرم اینکه که باید فضای را ایجاد کنن که در آن شبکه‌های مجازی به فروشگاه‌های حقیقی وصل بشن اونوقت به نظرم خیلی کاربردی می‌شه و می‌تونه در افزایش مشتریان به شرکت کمک کنه» از جمله‌ی عوامل پیش برنده محیطی می‌توان به جمعیت جوان کشور اشاره کرد. این جوانان به تدریج وارد عرصه اقتصاد کشور می‌شوند و علاقه زیادی به ابزارهای الکترونیک و جدید دارند. هر خدمتی در این عرصه، مشتاقان جوان زیادی دارد. پس وارد شدن به این حوزه کمک کنه». نتایج حاصل از کدگذاری باز مربوط به راهبردها در جدول ۷ ارائه شده است.

جدول ۷. کدگذاری محوری راهبرد

تعداد	نماینده اصلی	تمهای فرعی
۷	زیر ساختارهای فنی	ایمن شدن مبادلات بانکی از طریق استانداردهای مربوطه افزوده شدن گزینه‌ای برای پرداخت‌های قانونی آنلاین در اینستاگرام جلب حمایت بانک‌ها برای کسب‌وکارهای اینستاگرامی ارائه هویت واقعی خود از طریق فروشگاه‌های واقعی یا دفتر واحد کوچک
	زیر ساختارهای مربوط به برنامه فروش و بازاریابی	مدیریت به روز و بهنگام فروشگاه‌های اینستاگرامی قرار دادن مسیر ارائه محصول در اولین صفحه اینستاگرام بالا بردن تعدد صفحات مناسب با فضای فرهنگی هر استان در راستای سیاست‌های کلی استفاده از متخصصین بازاریابی دیجیتال برای تدوین برنامه و اصول آن مشخص کردن دقیق مشتریان بازار و محدود کردن فضای فعالیت به آن‌ها
	مدیریت ارتباط با مشتری	ارائه فرصت آزمایش به مشتریان برای مرجع کردن کالا پذیرش مسئولیت محصولات بی‌کیفیت در قبال مشتری گشودگی در مقابل انتقاد یا تخریب خریداران استفاده از هشتگ‌های مرتبط با هر محصول برای پیدا کردن ساده‌تر هر طبقه از محصول طراحی سامانه‌ای برای ردگیری سفارش‌های خارج از اینستاگرام

بر اساس جدول ۷ نهایتاً راهبردهای حاصل در برابر ریسک ادراک شده در فضای شبکه‌های اجتماعی و اینستاگرام را می‌توان در قالب سه مقوله اصلی خلاصه کرد: زیر ساختارهای فنی، زیر ساختارهای مربوط به فروش و بازاریابی و سامانه مدیریت ارتباط با مشتری. در بخش نهایی پیامدهای حاصل آورده شده است.

پیامدها: محصول با کیفیت می‌تواند تضمین‌کننده رضایت مشتری و سودآوری کسبوکار از یکسو و از سوی دیگر بهبود سهم نسبی بازار و وفاداری مشتریان گردد. مصاحبہ‌شونده (Q12) در زمینه پیامدهای اشاره می‌کند که: «محصول خوب علاوه بر منافع مادی و سهم بازار؛ باعث وفاداری مشتریان می‌شود من اگر مطمئن باشم که خریدم به لحاظ کلیت مشکلی نداره و چندین بار این روند را بعنوان مبنای پیش خواهم برد و می‌تونم در ادامه مسیر هم با خریدهای بیشتر و ایجاد پالس‌های مثبت به قطعیت برسم». مشارکت‌کننده (Q9) در زمینه محصولات ناموفق می‌گوید: «اگر به هر دلیلی این روند فروش تغییر نکنه فشار زیادی بر افراد صاحب ایده منتقل می‌شود و به راحتی نمی‌توان با این موضوع کار بیان و احساس ضعف میکنند ولذا هرچه جلوتر میره فشار روانی بیشتری نیز به طرف وارد می‌شود». مشارکت‌کننده (Q4) در زمینه رشد اینستاگرام به عنوان یک کانال توزیع مجزا معتقد است که «خدمات جدید روی نقدینگی کشور تأثیر دارند. اگر خدمات موفق باشند، اعتماد مردم بهش بیشتر می‌شود و حتی ممکنه جایگزین فضای سنتی و حضوری بشه چراکه واقعاً مردم خیلی رغبتی به حضور در بازار ندارند و اگر شرایط فنی و زیر ساختاری اندکی مناسب بشه به نظرم کاملاً تغییر جهت ملموس خواهد بود». در جدول ۸ نتایج کدگذاری باز پیامدهای ریسک ادراک شده در فضای اینستاگرام ارائه شده است.

جدول ۸. کدگذاری پیامدها

	مقوله‌های اصلی	نوع پیامد	مقوله اولیه
۳: نتایج	کوتاه‌مدت:	منفی	واسته شدن به مراکز دیگر و بالا رفتن ریسک آنها
			بالا رفتن هزینه‌های مالی با درجه تغییرپذیری زیاد
		ثبت	موقع گرفتن سطوح بالادستی نسبت به رشد اینستاگرام
			ایجاد حس اعتماد نسبت به خریدهای اینستاگرامی
			ایجاد اشتغال‌زایی برای قشر ضعیفی از جامعه
	بلندمدت:	منفی	بالا رفتن رضایت مشتریان
			رشد فضای اینستاگرامی در کشور به عنوان یک کاتال مجزا
			بالا رفتن وفاداری مشتریان بر اساس الگوهای رفتاری مستحب
			ایجاد حس اعتماد در فضای کشور نسبت به اینستاگرام
			ارتباط یکپارچه بین فضای مجازی و حقیقی به وصل کدن آنها به هم
		ثبت	افزایش سهم نسبی بازار از حوزه اینستاگرام
			بیکار شدن قشر عظیمی از فروشگاه‌های حضوری
		منفی	احتمال بالا رفتن کلاهبرداری به واسطه تلافی کردن افراد سودجو
			بالا رفتن فشار روانی در صورت عدم موقیت

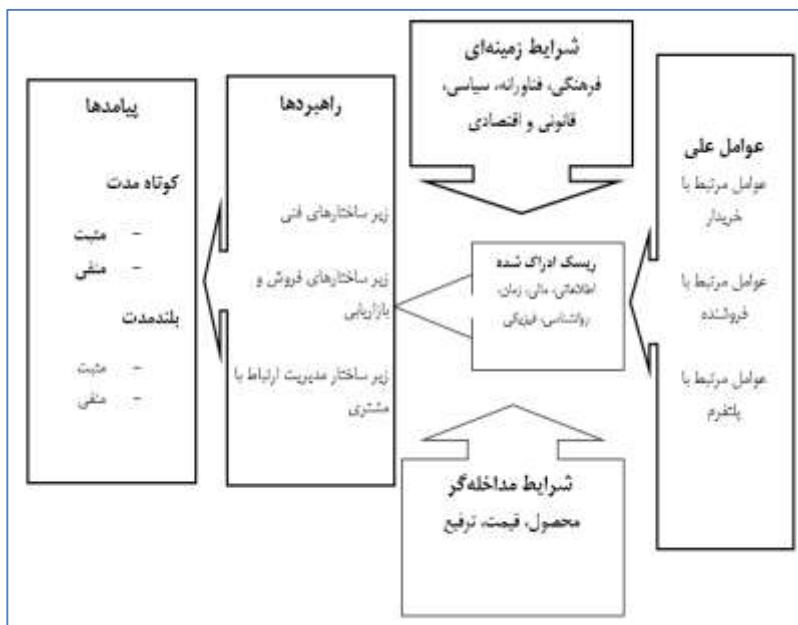
درنهایت بر اساس مقوله‌های اولیه استخراجی پیامدهای در دو سطح کوتاه‌مدت و بلندمدت و در دو دسته ثابت و منفی تقسیم‌بندی شدند که نشانگر تأثیر والای این پدیده در سطوح خرد و کلان اقتصاد کشور است.

۴- کدگذاری گزینشی

در اینجا مقوله‌های جدا از هم در چهارچوبی معنادار کنار یکدیگر قرار خواهند گرفت و روابط میان آنها به ویژه رابطه مقوله محوری با سایر مقوله‌ها، مشخص خواهند شد. پس از بررسی دقیق داده‌ها و کدگذاری انجام‌شده در مراحل قبلی، در مرحله کدگذاری انتخابی، پژوهشگر در عمق داده‌ها به تحلیل پرداخته و آنها را در قالب نظریه‌ای که همان نظریه داده

بنیاد و هدف اصلی پژوهش برای درک موقعیت بوده، ارائه می‌دهد؛ که در این فرآیند پژوهش، پس از تعیین مقوله محوری یا هسته‌ای، سایر مقولات حول مقوله محوری را در قالب یک الگوی پارادایمی ترسیم می‌کند. این الگو که درواقع همان نظریه داده بنیاد یا نظریه مبتنی بر داده‌ها است باید دارای سه بعد عوامل، تعاملات و پیامدها باشد مقوله مرکزی نمایانگر مضمون اصلی پژوهش است. با درنظر گرفتن مفهوم این تعریف عنوان «ریسک ادراک شده در برندهای نامتعارف برای خریدهای اینستاگرامی» برای کدگذاری گزینشی مناسب یافت شد؛ زیرا بازنمایی خوبی از کل پژوهش برای خواننده فراهم می‌کند.

بر اساس مضامین فرعی و اصلی شناسایی شده نهایتاً الگوی جامع پژوهش به شکل ۲ است.

شکل ۲. الگوی کدگذاری گزینشی ریسک ادراک شده در برندهای غیر معروف در فضای اینستاگرام

بر اساس شکل ۲ راهبردهای اصلی تبیین پدیده ریسک در فضای اینستاگرامی نشئت گرفته از سه مضمون کلی است که عبارت‌اند از: زیر ساختارهای فنی، زیر ساختارهای فروش و بازاریابی و زیر ساختار مدیریت ارتباط با مشتری. بر اساس این سه مضمون می‌توان تا حد زیادی به پدیده ریسک پی برد؛ دغدغه اصلی افراد از هویت واقعی افراد و همین‌طور شیوه‌های دقیق پرداخت ناشی می‌شود که مواردی از قبیل رصد کردن مسیر حمل بار و مدیریت بروز و بهنگام فروشگاهی پیشنهادشده است. از عواملی که این پدیده را می‌توانند تشریح کنند در سه بخش علی، زمینه‌ای و مداخله‌گر موربدرسی قرار گرفته است. در بخش عوامل علی نیز منشأ عوامل می‌تواند از خریدار، فروشنده و یا خود پلتفرم باشد؛ بنابراین راهکارهایی اصلی ارائه‌دهنده باید تا حد زیادی تبیین کننده عوامل علی ناشی از پدیده اصلی پژوهش باشد. در این بین هم عوامل قابل کنترل و غیرقابل کنترل نیز وجود دارند که می‌توانند زمینه لازم برای تسهیل یا تشدید پدیده (ریسک ادراک شده در اینستاگرام) را به وجود آورند. در بخش عوامل زمینه‌ای هم در قالب ۵ دسته محیط کلان دسته‌بندی عوامل صورت پذیرفت که می‌تواند نقش بسزایی در بهبود وضعیت کسب‌وکارهای آنلاین در فرهنگ ایران داشته باشد. نمونه‌هایی از عوامل تسهیل کننده این کسب‌وکارها می‌تواند شامل تغییر نسل‌های مخاطبان اینستاگرامی، نفوذ اینترنت در کل کشور، بالا رفتن فرهنگ خریدهای اینترنتی در ایران باشد و از عوامل تضعیف کننده نیز می‌توان به بی ثباتی متغیرهای کلان اقتصادی، سابقه فیلتر کردن اینستاگرام و ... اشاره کرد. فلذا در نظر گرفتن این عوامل بیش از پیش نقش کلیدی و مهمی ایفا می‌کند. در کنار این عوامل می‌توان به عوامل مداخله‌گر اشاره کرد که بر اساس نوع ماهیت آن‌ها در سه دسته محصول، قیمت و ترفيع تقسیم‌بندی کرد. درواقع این عوامل می‌توان تفاوت کسب‌وکارهای آنلاین و سنتی را مشخص سازد. در صورت برتری

این عوامل در کسبوکارهای آنلاین نسبت به کسبوکارهای سنتی، خطر جدیدی می‌تواند کسبوکارهای فیزیکی را تهدید کند. در نتیجه بر اساس این عوامل و راهبردهای ارائه شده پیامدهایی می‌توان در راستای پدیده موردنظر در نظر گرفت که در از دو جنبه کوتاه‌مدت و بلندمدت قابلیت بررسی دارد که می‌تواند تأثیرات مثبت و منفی داشته باشد.

۵- نتیجه‌گیری و پیشنهادها

پژوهش حاضر به دنبال بررسی و تبیین ریسک ادراک شده برای برندهای غیرمعارف در فضای اینستاگرامی است که پس از طراحی پروتکل مصاحبه و با استفاده از رویکرد تئوری داده بنیاد و مبتنی بر مصاحبه نیمه ساختاریافته شاخص‌های مؤثر در قالب ۵ دسته شناسایی شدند. نکته که باید اشاره کرد ذکر برندهای غیر معروف بوده است که ممکن است این رویه برای برندهای غیر معروف موضوعیت نداشته باشد. در دسته عوامل علی مضامین فرعی در سه دسته عوامل مرتبط با خریدار، عوامل مرتبط با فروشنده و عوامل مرتبط با خریدار تقسیم‌بندی شدند. در بخش عوامل زمینه‌ای هم عوامل بر اساس محیط PESTEL مورد بررسی قرار گرفتند که در بخش سیاسی مضامینی از قبیل سابقه از دسترس خارج شدن اینستاگرام در سال‌های اخیر و رویکرد منفی بدنۀ حاکمیت نسبت به رسانه‌های اجتماعی به عنوان مضامین اصلی شناخته شدند. در بخش فرهنگی مضامینی از قبیل بالا رفتن فرهنگ خریدهای اینترنتی در ایران، بالاتر رفتن قدرت اقتصادی خانم‌ها به لحاظ موقعیت‌های کاری بیشتر در بخش اجتماعی اثرات کووید ۱۹ در رونق شبکه‌های اجتماعی، دیدگاه کلیشه‌ی داشتن فرهنگ مردم ایران نسبت به رابطه قیمت و کیفیت، در بخش عوامل فناورانه ضریب نفوذ بالای

اینستاگرام و نفوذ و افزایش سرعت اینترنت در کل کشور، در بخش عوامل حقوقی عدم وجود راهکار حقوقی برای دعواهای مالی در اینستاگرام و سکوت قانونی در خصوص مبادله درون صفحات اینستاگرامی و نهایتاً در بخش مربوط به عوامل اقتصادی، بی ثباتی اقتصادی و قیمت‌های نابرابر نسبت به فضای حضوری به عنوان عوامل اصلی معرفی شدند. در بخش سوم که مربوط به عوامل مداخله‌گر بود مضامین فرعی در سه بخش مربوط به قیمت‌های محصول در فضای اینستاگرام نسبت به فضای سنتی، محصول ارائه شده و نحوه تبلیغات آن به عنوان مضامین اصلی استخراج شد.

در بخش عوامل علی تشکیل‌دهنده، ریسک ادراک شده در شبکه‌های مجازی و اینستاگرام ویلسون (۲۰۰۹) تا حد زیادی نتایج پژوهش حاضر را پوشش داده است که شامل کاهش بازدهی نشت اطلاعات از سوی کارکنان (فروشنده)، نرم‌افزارهای مخرب (پلتفرم)، بدگویی آزادانه در فضایی باز (فروشنده)، کلاهبرداری توسط کلاهبرداران اینترنتی (فروشنده) است و یا ابراهیمی و باقری (۱۳۹۵) محیط بازار اینترنتی (بازار)، ویژگی‌های محصول (فروشنده)، بر کاهش ریسک تأثیرگذار هستند همچنین جیم و همکاران (۲۰۱۶) لو رفتن اطلاعات شخصی راه عنوان شاخص کلیدی ریسک معرفی می‌کند که در پژوهش حاضر تحت عنوان عوامل علی و در دسته خریدار شناسایی شده است.

در بخش عوامل مداخله‌گر هم ابراهیمی و باقری (۱۳۹۵) آشنایان و تبلیغات اینترنتی بر خرید اینترنتی شبکه‌های اجتماعی را به عنوان شاخص‌های مؤثری که می‌تواند تعديل کننده ریسک خریدهای آنلاین باشد. جیم و همکاران (۲۰۱۵) و همچنین علوی (۱۳۹۹) نقش جنسیت را در خریدهای آنلاین در فضای شبکه‌های اجتماعی مؤثر

می‌داند که متناسب با ویژگی محصول برای متغیرهای مداخله‌گر بوده و این نقش را کلیدی می‌داند. در بخش عوامل زمینه‌ای هم جیم و همکاران (۲۰۱۶) فرهنگ را به عنوان شاخص کلیدی در ریسک ادراک شده در شبکه‌های اجتماعی معرفی کردند کورا و همکاران (۲۰۱۲) هم جامعه‌پذیری را به عنوان شاخص کلیدی در نوع ریسک ادراکی شبکه‌های اجتماعی شناسایی کرده است. بر اساس مضامین شناسایی شده این عوامل تبیین کننده ریسک ادراک شده در فضای شبکه‌های مجازی بوده که شامل ۵ نوع ریسک مالی، اطلاعاتی، فیزیکی، زمان و روانشناسی است که مرتبط با پژوهش‌هایی از قبیل ایمنی و الورد، ۲۰۱۸، فولارین و اوگاندار، ۲۰۱۶؛ کو و همکاران، ۲۰۱۴؛ ووس و همکاران، ۲۰۱۴؛ عماد مسعود، ۲۰۱۳ و ژو هانگ، ۲۰۱۲ بود و ریسک‌های قالب در فضای اینترنتی به صورت کلی علاوه بر ریسک‌های شناسایی شده شامل ریسک‌های اجتماعی و عملکردی هم می‌شدند که به نحوی در پژوهش حاضر به آن پاسخ داده شده است. بر اساس ریسک‌های شناسایی شده و در قبال کنترل این نوع ریسک استراتژی کنترل آن در قالب سه نوع استراتژی استخراج کرد که شامل بهبود زیر ساختارهای فنی، بازاریابی و فروش و طراحی سیستم مدیریت ارتباط با مشتری در راستای پیگیری مداوم آن‌ها است که بر اساس آن راهکارهای آن را می‌توان در قالب دو منظر کوتاه‌مدت و بلند‌مدت تدوین کرد. در بعد کوتاه‌مدت این گونه فروش خود را وابسته با سطوح و مراکز دیگر می‌داند و ممکن است سبب به خطر انداختن کسب‌وکارهای آن‌ها و حتی موضع ورشکستی هم شود از طرفی دیگر با توجه به توسعه و ترویج فضای اینستاگرام در کشور قطعاً موضع گرفتن سطوح بالادستی نسبت به رشد اینستاگرام را خواهیم داشت که باید شرایط و زمینه‌هایی مهیا گردد که بدینی و

نگرش‌های منفی نسبت به این نوع از شبکه‌ها کاهش یا تعدیل گردد. یکی از راههای ترغیب و تحت تأثیر قرار دادن نگرش و علائق مشتریان این است که با توجه به مشهور نبودن برندهای مشهور، پیشنهاد می‌گردد که در کنار فروش‌های اینستاگرامی بتوانند دفتری به صورت کوچک ایجاد کرده که به صورت موازی بتوانند تسريع علائم یک برنده را در ذهن مشتریان ایجاد کند. همچنین از اثرات مثبت آن در کوتاه‌مدت می‌توان به ایجاد اشتغال‌زایی برای قشر ضعیفتر، بالا رفتن رضایت مشتریان و ایجاد حس اعتماد قوی نسبت به خریدهای اینستاگرامی اشاره کرد؛ اما در بلندمدت هم توسعه و گسترش اینستاگرام دارای تبعات مثبتی و منفی زیادی است که از پیامدهای مثبت آن رشد فضای اینستاگرامی در کشور به عنوان یک کانال محزا، بالا رفتن وفاداری مشتریان بر اساس الگوهای رفتاری مسنجم، ایجاد حس اعتماد در فضای کشور نسبت به اینستاگرام، ارتباط یکپارچه بین فضای مجازی به واقعی به وصل کردن آن‌ها به هم و افزایش سهم نسبی بازار از حوزه اینستاگرام اشاره کرد. همچنین در کنار این مزایای ذکر شده می‌تواند یک برنده مشهوری را با حوزه گسترده‌ای از افراد در سراسر ایران ایجاد کرده و ارزش دارائی‌های نامشهود خود را بالا ببرد. لذا در چنین شرایطی (داشتن یک برنده معتبر) می‌تواند زمینه‌های ایجاد فروشگاه‌های حضوری را به پشتونه شهرت آن ایجاد کند. از ابعاد منفی آن هم بالا رفتن فشار روانی در صورت عدم موفقیت، بیکار شدن قشر عظیمی از فروشگاه‌های حضوری و احتمال بالا رفتن کلاهبرداری به واسطه تلافی کردن افراد سودجو اشاره کرد که برای کنترل آن پیشنهاد می‌گردد دفتر حضوری (هرچند کوچک) ایجاد کرده که ضمن ایجاد فضای مبتنی بر اعتماد بتواند زمینه‌سازی توسعه ابعاد یک برنده مشهور را گسترش دهد. درواقع یک از راههای

میانبر برای جلب اعتماد افراد در فروشگاه‌های اینستاگرامی زمینه‌سازی ایجاد یک برنده معتبر است و در راستای تبلیغات و فروش هر یک از صفحات باید قادر باشند تا از طریق هم‌راستا کردن کلیه علائم هفتگانه برنده خود (لوگو، شعار و ...) خود زمینه‌سازی ارتقا آن را به نسبت محصولات هم دسته و رقیب ایجاد کنند.

از محدودیت‌های اصلی پژوهش حاضر این بود که پژوهش حاضر فقط معطوف به اینستاگرام و برای برندهای نامتعارف بوده است. همچنین مصاحبه‌شوندگان افرادی بودند که از ۴ استان کشور مشغول فعالیت بودند و ممکن است که در صورت ورود افراد از استان‌های دیگر تحت تأثیر قرار گیرد.

لذا بر اساس محدودیت‌های پژوهش حاضر پیشنهاد می‌گردد که پژوهشگران در پژوهش‌های آتی موارد زیر را مدنظر قرار دهند:

- ✓ تبیین پدیده ریسک برای برندهای معروف در اینستاگرام و ارائه یک الگوی تطبیقی – مقایسه‌ای برای آن‌ها
- ✓ رتبه‌بندی ریسک‌های خرید آنلاین برای برندهای نامشهود و مقایسه با آن با برندهای معروف و ارائه راهکارهایی رجهت بهبود آن
- ✓ تبیین پدیده ریسک ادراک‌شده برای سایر شبکه‌های اجتماعی و تجمعی آن‌ها به عنوان یک الگوی پایدار در فضای مجازی
- ✓ تبیین پدیده ریسک ادراک‌شده در برندهای معروف و ارائه الگوی تطبیقی مقایسه‌ای در رجهت بهبود آن
- ✓ انجام پژوهش به صورت میدانی در کل استان‌های کشور و ارائه الگوی جامع برای کنترل آن

فهرست منابع

- ابراهیمی، حسن و باقری، سید محمد (۱۳۹۵). بررسی عوامل مؤثر بر خرید اینترنتی شبکه‌های اجتماعی (اینترنت، فیسبوک، تلگرام، یوتیوب و ...)، کنفرانس جهانی مدیریت، اقتصاد حسابداری و علوم انسانی در آغاز هزاره سوم، شیراز، ایران.
- ثقفی نیا، علی و شریفی، محمدعلی (۱۳۹۶). روش پژوهش در علوم فنی و مهندسی- فرآیندها و ابزارها، انتشارت دستخط، اصفهان، ایران.
- دانایی‌فرد، حسن، الوانی، سید مهدی و آذر، عادل. (۱۳۹۲). روش‌شناسی پژوهش کیفی در مدیریت، نشر صفار، چاپ سوم، تهران، ایران.
- لواسانی، سمیه و خیراندیش، مهدی. (۱۳۹۵). الگوی ریسک‌های ورود سازمان‌های عمومی به شبکه‌های اجتماعی مدیریت دولتی (۴)، ۶۴۴-۸۶۱۷.
- علوی، سعید (۱۳۹۸). رابطه بین میزان استفاده از شبکه‌های اجتماعی با ترس از تصویر بدنی و حمایت اجتماعی ادراک شده، دومین کنفرانس بین‌المللی روانشناسی، مشاوره و علوم تربیتی، تهران، ایران.
- عیوضی نژاد، سلمان، بلور پارسا، محمدرضا و اکبری، محسن. (۱۳۹۹). بهبود جایگاه ذهنی برنده با استفاده از توسعه شخصیت برنده: پژوهشی آمیخته. *فصلنامه علمی پژوهشی مدیریت برنده*، ۷(۱)، ۴۷-۸۲.
- محمدی، فاطمه، یزدانی، حمیدرضا و ادیب زاده، مرضیه. (۱۳۹۹). فرا تحلیل مطالعات خرید آنلاین؛ بررسی و ترکیب نتایج تحقیقات انجامشده در زمینه خرید آنلاین. *مطالعات مدیریت کسب‌وکار هوشمند*، ۹(۳۳)، ۱۰۱-۱۴۲.
- ناصر نصیر، اکبر و مارکوسیان، شوبرت (۱۳۹۵). تأثیر ریسک ادراک شده و اعتماد مشتریان بر خرید آنلاین مشتریان فروشگاه اینترنت. *فصلنامه اختصاصی تبلیغات و بازاریابی*، ۵، ۸۰-۸۸.

- Akbari,M; Gholizadeh,M.H. and Zomorrodi,M.(2014). Purchase intention of products with Islamic labels under time pressure, *Marketing and Branding Research*,(2) 14-26
- Alavi, S. (2020). The relationship between use of social networks with fear of body image and perceived social support, 2nd International Conference on Psychology, *Counseling and Educational Sciences*, Tehran, Iran (In persian).
- Belbey, J. (2015). Protect Your Firm From The 12 Risks of Social Media. Available in:Bettman. J. R. Perceived Risk and Its Components: A Model and Empirical Test. *Journal of Marketing Research*, 19(5), 184-190.
- Boskerger P. E, Bieger T, Laesser C (2007). Multidimensional Analysis of Perceived Risk in Commercial Air Travel. *Journal of Air Transport Management*, 13(1), 90-96.
- Bowen, C. & Bowen, W. (2008). Content analysis: In Kaifeng Yang and Gerald, Miller, Handbook of research method in public administration. *Taylor and Francis group*, 27(2), 141-160.
- Brucks, M. Zeithaml, V. A. and Naylor, G. (2000) 'Price and brand name as indicators of quality dimensions for consumer durables', *Journal of the Academy of Marketing Science*, 28 (3), 359–374.
- Celik, H. (2019). Customer online shopping anxiety within the Unified Theory of Acceptance and Use Technology (UTAUT) framework. *Journal of Marketing and Logistics*,28(2), 278-307.
- Çelik, S. (2016). Setting new standards for in-service teacher training: A model for responsive professional development in the context of English language teaching, *Setting New Standards for In-service Teacher Training*.
- Corbin, J. M., & Strauss, A. (1991). A nursing model for chronic illness management based upon the trajectory framework. *Scholarly inquiry for nursing practice*, 5(3), 155-174.
- Curra's-Pe'rez,R. Ruiz-Mafe',C and Sanz-Blas,S.(2012). Social network loyalty: evaluating the role of attitude, perceived risk and satisfaction, *Online Information Review* ,37(1), 61-82.
- Danaei fard, H; Alvani, S .M and Azar, A. (2013). Metodolgy of qualitative research in management, *saffar publication*, third edition, Tehran, Iran (in persian).

- Devon HA, Block ME, Moyle P, Ernst DM, Hayden SJ and Lazzara DJ (2007). psychometric toolbox for testing validity and reliability. *J Nurs Schol*;39,155-64.
- Donovan, R. (1994). Store Atmosphere and Purchasing Behavior. *Journal of Retailing*, 70(2), 283–294.
- Ebrahimi, H & Bagheri, S. M. (2015). Investigating factors of affecting the online purchase of social networks (Internet, Facebook, Telegram, YouTube, etc.), World Conference on Management, Accounting Economics and Humanities at the beginning of the third millennium, Shiraz, Iran.(in persian)
- Eyyazinezhad, S. Blourparsa, M. and Akbari, M. (2020). Improving the Mental Position of Brand by Improving the Brand Personality: A Mixed Study. *Quarterly Journal of Brand Management*, 7(1), 47-82.
- Folarin,T & Ogundare, E(2016). INFLUENCE OF CUSTOMERS' PERCEIVED RISK ON ONLINE SHOPPING INTENTION IN MALAYSIA'S APPAREL INDUSTRY, *International Journal of Information System and Engineering*, 4(2),69-81.
- Forsythe,S. Liu,C. Shannon,D. and ChunGardner,L.(2006). Development of a scale to measure the perceived benefits and risks of online shopping, *Journal of Interactive Marketing*,20(2),55-75.
- Geib, M. Reichold, A. Kolbe, L. & Brenner, W. (2015). Architecture for customer relationship management approaches in financial services. In System Sciences, 2005. HICSS'05. *Proceedings of the 38th Annual Hawaii International Conference* .
- Go, E. & You, K. H. (2016). But not all social media are the same: Analyzing organizations' social media usage patterns. *Telematics and Informatics*, 33(1), 176–186.
- Grace Yuna Lee, Youjae Yi (2008). The Effect of Shopping Emotions and Perceived Risk on Impulsive Buying: The Moderating Role of Buying Impulsiveness Trait. *Seoul Journal of Business*, 14(2) 324-347.
- Guru, S; Nenavani,J; Patel,V & Bhatt,J(2020), Ranking of perceived risks in online shopping, Institute of Management Calcutta, *Journal of the Indian Institute of Management Calcutta*, Springer,Indian Institute of Management Calcutta, 47(2), 137-152.

- Hassani, M.H (2011). An Introduction to Integrative Methodology in Interdisciplinary Research in the Social Sciences. *Quarterly Journal of Interdisciplinary Studies in the Humanities*, 2(4), 153-137. (In Persian).
- Hong, I. (2015). Understanding the consumer's online merchant selection process: The roles of product involvement, perceived risk, and trust expectation, *International Journal of Information Management*, 35(2015) 322–336.
- Hulta, G.T.M. Sharma, P.N. Morgeson III, F.V. and Zhang, Y. (2018). "Antecedents and Consequences of customer satisfaction: Do They Differ Across online and offline Purchase?", *Journal of Retailing*, 95(1),10-23.
- Iwashita, M. (2019). A Proposal of Matching Algorithm for New Type of Advertisement Business Model, *journal of procedia computer science*, 159(2019), 1966-1975.
- Jamesa,T,L *, Wallaceb,L. Warkentinc, M, Cho Kimd,B and Collignon,S.E. (2016). Exposing others'information on online social networks (OSNs): Perceived shared risk, its determinants, and its influence on OSN privacy control use, *Information & Management*,54(7),851-864.
- Khan, G.F. Yoon, H.Y. and Park, H.W. (2012). Social media use in public sector: A comparative study of the Korean & US Government Paper presented at the ATHS panel during, *The 8th International Conference on Webometrics, Informatics and Scientometrics & 13th COLLNET Meeting*.
- Kvale, S. (1996). Interviews: An introduction to qualitative research interviewing. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Lee, G. Y., & Yi, Y. (2008). The effect of shopping emotions and perceived risk on impulsive buying: the moderating role of buying impulsiveness trait. *Seoul journal of business*, 14(2), 324-347.
- Lacey, S. Bruwer, J. & Li, E. (2009). The role of perceived risk in wine purchase decisions in restaurants.International, *Journal of Wine Business Research*, 21(2), 99–117.
- Lavasani, S. & kheirandish, M. (2017). Risks' Model of public organizations entering into social networks. *Journal of Public Administration*, 8(4), 617-644.(in persian).
- Lim,Y.J. Osman,A. Salahuddin, S,N. Romle,A,R.&, Abdullah,S.(2016).Factors Influencing Online Shopping Behavior: The Mediating Role of Purchase Intention, *Procedia Economics and Finance* ,35, 401 – 410.

- Marriott,H.(2018). Exploring consumers perceived risk and trust for mobile shopping: A theoretical framework and empirical study, *Journal of Retailing and Consumer Services*, 42(1),133-146
- Martin, J;Mortimer,G &Andrews,L(2015). Re-examining online customer experience to include purchase frequency and perceived risk, *Journal of Retailing and Consumer Services*,25,81-95.
- Mafé, C. R., & Blas, S. S. (2008). The impact of television dependency on teleshopping adoption. *Direct Marketing: An International Journal*. 2(1), 5-19.
- Masoud, E.Y.(2013). The Effect of Perceived Risk on Online Shopping in Jorda, *European Journal of Business and Management*,5(6),76-88.
- Méndez, J. L. Oubiña, J. & Rubio, N. (2011). The relative importance of brandpackaging, price and taste in affecting brand preferences. *British Food Journal*, 113(10), 1229–1251.
- Millar, T. Mathhew, L.N. Shen, S.Y. and Shaw, M.J. (2018). Ebusiness Management Models. *Journal of Purchasing & Supply Management*, 10. 27-39.
- Moon, M. & Millison, D. (2000) Firebrands: Building Brand Loyalty in the Internet Age,Osborne/McGrawHill, Berkeley, CA, 24.
- Moriset, B. (2020). “E-business and e-commerce, International Encyclopedia of human Geography (second edition).
- Mortimer,G; Hasan, S Andrews,L and Martin,J. (2016). Online grocery shopping: the impact of shopping fquency on perceived risk, *The International Review of Retail, Distribution and Consumer Research*,26(2),202-223.
- Nagar, K. & Gandotra, P. (2016). Exploring Choice Overload, Internet Shopping Anxiety, Variety Seeking and Online Shopping Adoption Relationship: Evidence from Online Fashion Stores. *Global Business Review*, 17(4), 851-869.
- Nasser Nasir, A & Markosian, S. (2015). The effect of perceived risk and customer trust on online shopping of online store customers. Dedicated Quarterly *Journal of Advertising and Marketing*, 5, 80-88(in persian)
- Panwar, C(2018). Consumer perceived risk in online shopping environment via Facebook as medium,*International Journal of Engineering & Technology*, 7 (4) , 2485-2490.

- Picazo-Vela, S. Gutiérrez-Martínez, I. & Luna-Reyes, L. F. (2012). Understanding risks, benefits, and strategic alternatives of social media applications in the public sector. *Government Information Quarterly*, 29 (4), 504–511.
- Poddar, A. Donthu, N. & Wei, Y. (2009). Website customer orientation, website quality and purchase intentions: The role of website personality, *J Bus Res*, 62(2): 441–450.
- Price-Rankin, K. (2004). Online atmospherics: An investigation of feeling and Internet purchase intention, University of Tennessee.
- Rahmanpour, M. & Nasr Esfehani, A. R. (2014). Internal and external research methodologies relevant to the curriculum in higher education. *Theory and Practice in Curriculum*, 1(2), 125-148. (In Persian).
- Saghafi Nia, A & Sharifi, M. A. (2017). Research Methodology in Technical Sciences and Engineering-Processes and Tools, *Dastkhat Publishing*, Isfahan, Iran.(in persian)
- Schiffman, L. G., & Kanuk, L. L. (2004). Consumer behavior (8th international ed.) Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Steenkamp, M. & Hyde-Clarke, N. (2014). The use of Facebook for political commentary in South Africa. *Telematics and Informatics*, 31(1), 91–97.
- Strauss, A. L. & Corbin, J. (2008). Basics of Qualitative Research: Techniques and Procedures for developing Grounded Theory (3rd ed.). Thousand Oaks, CA: Sage.
- Voss, G. B., Parasuraman, A., & Grewal, D. (1998). The roles of price, performance, and expectations in determining satisfaction in service exchanges. *Journal of Marketing*, 62(4), 46-61.
- Ward, S. J. (2008). The consumer-perceived risk associated with the intention to purchase online. Doctoral dissertation, Stellenbosch: Stellenbosch University.
- Wilson, J. (2009). Social networking: the business case. *Journal of Engineering & Technology*, 4(10), 54-56.
- Zhang, L. Tan,W. Xu, Y. and Tan, G. (2012), "Dimensions of Consumers' Perceived Risk and Their Influences on Online Consumers' Purchasing Behaviour", *Communications in Information Science and Management Engineering*,2(7), 8-14.